

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Büyük Güçlerin İntihar Fenomeni (Trump ve Amerika Örneği)

Paul Kennedy başta olmak üzere pek çok tarihçi, büyük devletlerin genellikle sadece rakiplerinin gücü nedeniyle değil, aynı zamanda ülke işlerinin yönetiminin kötü değerlendirmesinin yanı sıra stratejik ve taktiksel yaklaşımlarının arasında bir ayırım yapamamasının sonucunda ortaya çıkan iç aşınma nedeniyle de çöktüğüne inanmaktadır; zira büyük ve güçlü devletler, kendi gözünde stratejik olan ancak aslında öyle olmayan savaflara girebilir ya da rakibin tavizler vermesiyle önlenebilecek veya siyasi, ekonomik ve askeri açıdan maliyetli olabilecek savaflara girebilir.

Amerika'nın durumuna gelince; bizler, üzerine kibir ve büyüklüğün galip geldiği bir devletle karşı karşıyayız; zira bu devlet, her şeyin öldürme ve yıkım yoluyla gerçekleştirebileceğini düşünmektedir; bu yüzden onun bir başarısızlığın içinde başka bir başarısızlık yaşadığını görmektesiniz. Onun İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemden itibaren dış politikasına bakan birisi, ülkenin Orta Doğu'da, Uzak ve Yakın Doğu'da başarısız olduğu gibi Avrupa ve Asya'da da başarısız olduğunu görür; dolayısıyla bu da onu, kendi çıkarlarını gerçekleştirmek ve bunları kendi başına yerine getirmek, rakiplerine boyun eğdirmek ve yardım aldığı müttefiklerini vurmak için çalışan sömürgeci bir devletin zihniyeti ve davranışı ağır basana kadar dış politikasını her an ve her zaman gözden geçirmeye sevk etmiştir; yani Amerika, hiç kimsenin yardımı olmadan dünyayı yönetmek istemektedir; bu nedenle bu çılgın düşünceler karşısında Amerika, Trump gibi bu küstah ve suçlu zihniyeti temsil eden bir kişiyi seçmiştir.

Birçok tarihçi, "aşırı genişleme tuzağı" ya da kapasite aşımı ifadesi altında, bir devletin askeri ve ekonomik kapasite açısından büyüklük aşamasına ulaştığında, çıkarlarını korumak için ordularını ve üslerini her yere yaymaya başladığını, bu durumda bu aşırı genişleme takıntısının, bundan elde edilen ekonomik getiriden daha yüksek olduğu gerçek bir sorunun ortaya çıktığını, dolayısıyla o devletin tedavi edilmesi imkansız kalıcı bir acizlik altında kaldığını, bu da devletin borçlarını ödemekten aciz kalmasına yol açtığını ve bu ise onu, ister tahvil ihraç ederek, ister Amerika'nın durumunda olduğu gibi borç tavanını yükselterek her zaman borçlanmaya başvurmaya ittiğini düşünmektedir.

Büyük ülkelere, tıpkı Napolyon, Hitler veya Trump'ın durumunda olduğu gibi kendi iradesinin uluslararası kuralların ya da toplumları düzenleyen kurumların üstünde olduğunu düşünen takıntılı bir kişi liderlik ettiğinde ülke, başlangıçta aksini göstermiş olsa bile gerilemeye başlar. Amerika'nın gücünü pekiştiren ittifakların aşınması, dahası NATO ya da Dünya Ticaret Örgütü gibi bizzat kendisinin kurup denetlediği ittifakların bile aşınması, ülkenin zayıflamasının ve gerilemesinin faktörleridir; nitekim Amerika şu anda tüm müttefiklerini feda etmenin eşiğindedir. Buna ek olarak İngiltere, Fransa ve Almanya gibi gerçekte

sömürgeci bir zihniyete sahip ülkelere karşı uyguladığı fiili şantaj politikası da söz konusudur. Oysa bu ülkelere aşağılayıcı bir bakışla bakmak, bu ittifakların gerçek anlamda dağılmasına yol açar ve asıl kaybeden de Amerika olur. ABD'nin İran'a karşı yürüttüğü savaş, sözde NATO ittifakındaki bu parçalanma ve bölünmeyi ortaya çıkarmış; hatta bu ülkelere yönelik aşırı şantaj ve onları korkak olarak nitelendirmek, onların ABD'nin ve Trump'ın savaşının kendi savaşları olmadığını açıklamalarına neden olmuştur.

Amerika'nın yumuşak gücü ihmal edip tüm ağırlığını uçaklara ve tanklara vermesi, Ebu Garib ve Guantanamo'da ortaya çıktığı gibi, arkasına sığındığı değer ve ahlaki modeli terk etmesi, kapitalizmin koruyucusunun ve dünyanın efendisinin yok olmasının habercisi niteliğindedir. Amerika'da toplumsal birliği yok etmenin eşiğine getiren iç kutuplaşma durumu, daha önce tanımladıklarımıza eklendiğinde, herhangi bir devleti yok olmanın eşiğine getirir; zira tarihin sünneti, hiç kimseye ayrıcalık tanımaz. Amerika'yı yeni bir bakış açısıyla okuyacak olursak, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ve geçen yüzyılın doksanlı yıllarının başına kadar, ittifaklar, uluslararası kurumlar ve müttefiklerle ilişkilerinde bir miktar da olsa siyasi nezaketi koruyordu; ancak Cumhuriyetçilerin gelişi, Birinci Körfez Savaşı'nın başlaması ve daha az yetkin ve daha pervasız kişilerin iktidara gelmesiyle birlikte Amerika diplomasi elbisesini üzerinden çıkarmıştır ki Trump'ın iktidara gelmesi bu yeni biçimin bir kanıtıdır.

Dünyanın en büyük devletinin uluslararası hukuktan yoksun bir tavır sergilemesi ya da yalnızca kendi dar çıkarlarını gözetip müttefiklerin ve tabiiilerin çıkarlarını sırtının arkasına atması, dünün müttefiklerinin bugünün düşmanları olmasına neden olur; bu da onların alternatif arayışına başlamasına neden olur ki BRICS ve ülkeleri buna dair bir örnektir.

Amerika şu anda gerçek bir çıkmazın içindedir; zira ajanları ve müttefikleri adına kendi çıkarlarını korumaya ve savunmaya çalışmaktadır; nitekim Çin'in hızla yükselişi ise onu, çevreleme politikası yerine boğma politikasını düşünmeye itmiştir; zira Venezuela ve Hürmüz Boğazı, Çin için can damarı niteliğindedir. Amerika'nın İran'a karşı savaşını Çin'e karşı bir savaş olarak gördüğünü ve bunun, dünyanın bir numaralı devleti olma konumunu kaybetmesini engellemek için belki de son tarihi bir fırsat olduğunu düşündüğünü söylersek abartmış olmayız; bu nedenle tüm gücüyle saldırmakta olup İran'la olan savaşını kazanmak ve ona diz çöktürmek için her türlü silahı kullanabilir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Ebu Mutaz Billah El-Aşkar